

wpłynęło dn. 20.04.2016r.

nr 1882 podpis. [signature]

MINISTER
INFRASTRUKTURY I BUDOWNICTWA

Warszawa, 15 kwietnia 2016 r.

DTD.II.054.33.2016.MK.1

NK: 55613 /16

SEKRETARIAT
Biura Prac SenackichWpłynęło dn. 20.04.2016r. zał.
nr 2444 podpis. [signature]

Pan

Stanisław Karczewski

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Stanowienie Pana Marszałka

W związku z pismem nr BPS/043-13-213/16 z dnia 24 marca 2016 r., przy którym przesłano oświadczenie złożone przez senatora Roberta Dowhana podczas 13. posiedzenia Senatu RP w dniu 18 marca 2016 r. w sprawie likwidacji sekundników na skrzyżowaniach w polskich miastach, poniżej przedstawiam następujące stanowisko.

Obowiązujące przepisy rozporządzeń:

- *Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych* (Dz. U. Nr 170 poz. 1393, z późn. zm.),
- *Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach* (Dz. U. Nr 220 poz. 2181, z późn. zm.),

nie dopuszczają stosowania przedmiotowych urządzeń w sygnalizacji świetlnej na drogach.

Należy wskazać, że przepis pkt 3 załącznika nr 3 do wymienionego wyżej rozporządzenia z dnia 3 lipca 2003 r., stanowi m.in., iż: „Konstrukcje i wzory barwne sygnalizatorów, symboli oraz urządzeń pomocniczych stosowanych w drogowej sygnalizacji świetlnej określono w punkcie 10. Nie dopuszcza się stosowania sygnałów oraz urządzeń pomocniczych o wzorach innych niż określone w punkcie 10.”. Wymaga podkreślenia, że zarówno przywołany wyżej pkt 10 „Konstrukcje i wzory barwne”, jak też inne przepisy załącznika nr 3 do rozporządzenia, nie pozwalają na stosowanie urządzeń pomocniczych przeznaczonych do informowania kierujących pojazdami oraz pieszych o czasie pozostającym do końca wyświetlenia danego sygnału przez sygnalizator świetlny.

Wobec licznej korespondencji w sprawie wyświetlaczy czasu (tzw. sekundników) informujących kierujących pojazdami oraz pieszych o czasie pozostającym do końca wyświetlenia danego sygnału przez sygnalizator świetlny, resort infrastruktury w 2010 r. przeprowadził analizę zasadności stosowania tego typu urządzeń na drogach publicznych.

W ramach przedmiotowej analizy, zostały zebrane informacje i opinie od przedstawicieli resortu poza granicami RP oraz ambasad RP – łącznie z dziewięciu państw europejskich. Ponadto, resort otrzymał w przedmiotowej sprawie stanowisko Stowarzyszenia – Klub Inżynierii Ruchu KLIR (dostępne na stronie internetowej edroga.pl w zakładce: *Prawo, Zdaniem drogowców*; link do strony: <http://edroga.pl/prawo/zdaniem-drogowcow?start=27>). Z przeprowadzonej analizy wynika, iż instalowanie liczników czasu przy sygnalizatorach świetlnych nie wpływa na poprawę bezpieczeństwa oraz efektywności ruchu drogowego.

Zastosowanie przedmiotowych urządzeń w organizacji ruchu – według Stowarzyszenia KLIR – może powodować niebezpieczne reakcje uczestników ruchu drogowego, a w efekcie negatywnie wpłynąć na bezpieczeństwo tego ruchu, gdyż kierujący pojazdami będą np. przekraczali skrzyżowanie z nadmierną prędkością. Stowarzyszenie wskazało, że jedynym uzasadnionym przypadkiem stosowania przedmiotowych wyświetlaczy są sygnalizacje stałoczasowe, działające na terenie prowadzonych robót drogowych, gdzie ruch odbywa się wahadłowo.

Również w opiniach z Republiki Federalnej Niemiec, Austrii, Holandii oraz Ukrainy wskazano, że stosowanie liczników czasu przyczynia się do prowokowania niebezpiecznych zachowań wśród uczestników ruchu drogowego. Ponadto, koszty związane z zastosowaniem przedmiotowych wyświetlaczy są dość wysokie, na co wskazują m.in. informacje przekazane przez ambasady RP w Szwecji oraz Holandii.

Pozytywne rezultaty stosowania wyświetlaczy czasu wskazano jedynie w opiniach z Holandii, Ukrainy oraz Federacji Rosyjskiej i odnosiły się tylko do urządzeń przeznaczonych dla pieszych oraz rowerzystów. Nie zostały one jednak poparte żadnymi danymi statystycznymi. Wykazano również, że zastosowanie liczników czasu przyczyniło się do wzrostu liczby rowerzystów przedwcześnie wjeżdżających za sygnalizator (przed rozpoczęciem nadawania sygnału zielonego, gdy odliczanie zbliża się do zera).

Ponadto, w grudniu 2014 r. Zarząd Dróg Miejskich w Grudziądzu przekazał do Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju „Raport z badania wpływu licznika czasu zamontowanego przy sygnalizatorze na bezpieczeństwo ruchu drogowego”. Raport ten wykazuje negatywny wpływ licznika czasu na zachowania kierujących pojazdami mające decydujące znaczenie dla bezpieczeństwa ruchu drogowego. Z przedmiotowego badania (przeprowadzonego w Grudziądzu w okresie od 1 marca do 31 lipca 2014 r.) wynika jednoznacznie, że po zamontowaniu licznika czasu sygnału zielonego znacznie wzrosła ilość pojazdów wjeżdżających na skrzyżowanie podczas nadawania sygnału czerwonego oraz przekraczających dopuszczalną prędkość we wszystkich poddanych badaniu zakresach.

Wpływ wyświetlaczy czasu na ruch drogowy był także przedmiotem badania w ramach realizacji projektu indywidualnego nr 8.1-15 „Opracowanie warunków technicznych elementów infrastruktury drogowej stosowanych w organizacji ruchu na drogach” w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007 – 2013. Badanie to prowadzone było na trzech skrzyżowaniach, zlokalizowanych w: Opolu, Wrocławiu oraz Zabrze i wykazało zarówno pozytywne, jak też negatywne aspekty stosowania wyświetlaczy czasu. Wnioski z przedmiotowego badania nie pozwalają więc na sformułowanie jednoznacznej oceny wpływu tych urządzeń na ruch pojazdów na skrzyżowaniu.

Istotną kwestią jest ponadto fakt, że stosowanie wyświetlaczy czasu z przyczyn technicznych ograniczone jest do sygnalizacji świetlnej stałoczasowej. Należy podkreślić, że tego typu sygnalizacje – jako przestarzałe – są sukcesywnie zastępowane przez sygnalizację akomodacyjną, która dostosowuje długości sygnału zezwalającego na ruch do aktualnych potrzeb poszczególnych grup uczestników ruchu. Ponadto, zaletą sygnalizacji akomodacyjnej jest możliwość jej wykorzystania w tzw. inteligentnych systemach zarządzania ruchem, coraz częściej wdrażanych na obszarach miast, zarówno w Polsce, jak i w innych krajach. Tego typu systemy mogą w realny sposób wpłynąć na poprawę efektywności oraz bezpieczeństwa ruchu nie tylko na danym skrzyżowaniu, ale także na przyległym obszarze.

Pragnę jednocześnie zwrócić uwagę, że obowiązujące regulacje prawne z zakresu znaków i sygnałów drogowych, a także zarządzania ruchem, dają organom zarządzającym ruchem na drogach możliwość podejmowania różnorodnych działań w celu zwiększenia efektywności, płynności i bezpieczeństwa ruchu drogowego. Inicjatywa w tym zakresie należy do wskazanych wyżej organów.

Wobec przypadków stosowania, przez organy zarządzające ruchem, w sygnalizacji świetlnej na drogach samorządowych wymienionych wyżej urządzeń (liczników czasu), zwróciłem się do wojewodów o przedstawienie szczegółowych informacji w odniesieniu do liczników czasu zastosowanych w organizacji ruchu na drogach, w terminie do dnia 16 maja 2016 r. Aktualnie oczekuję na odpowiedzi wojewodów na pismo wystosowane w tej sprawie.

Dane uzyskane od wojewodów pozwolą na przeprowadzenie wszechstronnej analizy skutków generowanych przez te urządzenia w zakresie bezpieczeństwa i efektywności ruchu, która będzie podstawą dla wypracowania ostatecznego stanowiska resortu w przedmiotowej sprawie.

Z upoważnienia
MINISTRA
INFRASTRUKTURY I BUDOWNICTWA

Jerzy Szmit
Podsekretarz Stanu